

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-02-03

Diarienummer 1684/21

Handläggare

Hans Timan

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: fornamn.efternamn@arbvux.goteborg.se

Samlad riskbild och internkontrollplan 2023

Förslag till beslut

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning godkänner förvaltningens förslag till riskbild samt internkontrollplan för 2023, i enlighet med bilaga 1.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll anges bland annat att i samband med framtagandet av budget ska riskhanteringen för olika riskområden sammanställas i en samlad riskbild för nämndens verksamhetsområden. Vidare fastslås att, utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas.

Nämnden ska fatta beslut om den samlade riskbilden och interna kontrollplanen senast i februari månad, se bilaga 1.

Uppföljning av internkontrollplanen föreslås ske i ett separat ärende till nämnden i juni 2023 och en summering sker i årsrapporten för 2023.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En god intern kontroll är en förutsättning för god ekonomisk hushållning. Likaså bidrar den till att verksamhetens rutiner kan utvecklas och vara effektiva.

Bedömning ur ekologisk dimension

En god intern kontroll är ett stöd i att arbeta systematiskt med till exempel riskanalyser och uppföljning inom detta perspektiv.

Bedömning ur social dimension

En god intern kontroll är ett stöd i att arbeta systematiskt med till exempel riskanalyser och uppföljning inom detta perspektiv.

Samverkan

Information vid förvaltningen samverkansgrupp (FSG) 14 februari 2023.

Bilagor

1. Riskbild 2023 och intern kontrollplan 2023

Ärendet

Nämnden har att ta ställning till samlad riskbild och internkontrollplan 2023, i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer.

Beskrivning av ärendet

I 6 kap. 6 § kommunallagen (2017:725) anges att nämnder: "...inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan."

I kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och anges bland annat följande:

16 § Nämnd/bolagsstyrelse ska säkerställa att riskhantering sker kontinuerligt inom väsentliga verksamhetsområden, processer och projekt samt alltid vid större förändringar i verksamheten.

I samband med framtagandet av budget/affärsplan ska riskhanteringen för olika riskområden sammanställas i en samlad riskbild för nämndens/bolagsstyrelsens verksamhetsområde. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas.

17 § Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt.

Nämnd/bolagsstyrelse ska fatta beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan senast i februari månad.

26 § Uppföljning av intern kontrollplanen ska ske i den omfattning som fastställs av respektive nämnd/bolagsstyrelse.

Underlag

En samlad riskbild har tagits fram utifrån tidigare års riskanalyser, uppföljningen av internkontrollplanen under de senaste åren, utifrån nämnddagar under året, vid planeringsdagar i förvaltningen och ledningsgruppen under våren/hösten 2022.

Med internkontrollplan avses att testa/kontrollera ett antal områden/processer under kommande verksamhetsår för att verifiera att de riskreducerande åtgärderna/kontrollaktiviteterna fungerar på ett tillfredsställande sätt.

Avgränsning av risker

När det finns rutiner eller system för att hantera risker så är det inte samtliga risker inom området som ska bedömas. Det är i stället rutinen eller systemet som ska fungera, exempelvis hanteras arbetsmiljörisker inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Risken att någon skadar sig är ingen internkontrollrisk. Däremot kan det systematiska arbetsmiljösystemet vara föremål för riskbedömning.

Ytterligare en avgränsning är att endast risker som nämnden eller förvaltningen bedöms ha egen rådgivning över har inkluderats. Av denna anledning har de risker som nämndens dataskyddsombud lyft kring kommungemensamma interna tjänster och regleringen av personuppgiftsansvaret för dessa inte inkluderats i den samlade riskbilden. Förvaltningen följer dock det arbete som sker i dessa frågor kopplat till stadens nya styrmodell för gemensamma tjänster som infördes den 1 januari 2023.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens förslag till riskbild samt intern kontrollplan för 2023 enligt bilaga 1 till tjänsteutlåtandet.

Uppföljning av internkontrollplanen föreslås ske i ett separat ärende till nämnden i juni 2023 och en summering sker i årsrapporten för 2023.

Andreas Lökholt
Förvaltningsdirektör

Hans Timan
Förvaltningscontroller

Samlad riskbild inkl. intern kontrollplan

**Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning
(7/2-2023)**

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Sammanfattning av planen	5
3	Samlad riskbild med åtgärder	6
3.1	Riskområde: De vi är till för	6
3.1.1	Risk: De insatser förvaltningen erbjuder leder inte till en förflyttning i riktning till arbete eller vidare studier.....	6
3.1.2	Risk: Risk för att leverantörer går i konkurs.....	7
3.1.3	Risk: Förvaltningen brister i att följa och analysera externa frågor som påverkar Arbvux såsom ändrad lagstiftning, statliga utredningar, demografi, konjunktur mm.	8
3.1.4	Risk: Bristande ramavtalsuppföljning	8
3.1.5	Risk: Risk att diskriminering, trakasserier och kränkande behandling inte anmäls av elever	9
3.1.6	Risk: Risk att ramavtal inte är klara i rätt tid.	10
3.2	Riskområde: Medarbetare.....	11
3.2.1	Risk: Risk för förtroendeskadligt beteende eller oegentligheter.....	11
3.2.2	Risk: Registrering i Personec	11
3.2.3	Risk: Risk för bristande kompetensförsörjning	12
3.2.4	Risk: Risk för hot och våld mm gentemot medarbetare och besökare.....	13
3.3	Riskområde: Ledning/styrning/ekonomi	13
3.3.1	Risk: Driftsstopp eller störningar i vitala verksamhetssystem.....	13
3.3.2	Risk: Bristande informationssäkerhetsarbete och informationsklassning	14
3.3.3	Risk: Brister i informations- och dokumenthantering	15
3.3.4	Risk: Risk för brister i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete	15
3.4	Riskområde: Processer.....	16
3.4.1	Risk: Risker vid anskaffning av vuxenutbildning.....	16
3.5	Riskområde: Grunduppdrag (Arbvux)	17
3.5.1	Risk: Återkommande pandemi	17
3.5.2	Risk: Bristande samsyn i förvaltningens uppdrag.....	Fel!
	Bokmärket är inte definierat.	
4	Samlad riskbild - Intern kontrollplan	19

4.1	Riskområde: De vi är till för	19
4.1.1	Risk: Bristande ramavtalsuppföljning	19
4.1.2	Risk: Risk att ramavtal inte är klara i rätt tid.	20
4.2	Riskområde: Medarbetare.....	21
4.2.1	Risk: Risk för bristande kompetensförsörjning	21
4.2.2	Risk: Risk för hot och våld mm gentemot medarbetare och besökare.....	22
4.3	Riskområde: Ledning/styrning/ekonomi	23
4.3.1	Risk: Brister i informations- och dokumenthantering	23
4.4	Riskområde: Grunduppdrag (Arbvux)	24
4.4.1	Risk: Bristande samsyn i förvaltningens uppdrag.....	24

1 Bakgrund

I 6 kap. 6§ kommunallagen (2017:725) anges att nämnder: "...inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan."

I kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och anges bland annat följande:

16 § Nämnd/bolagsstyrelse ska säkerställa att riskhantering sker kontinuerligt inom väsentliga verksamhetsområden, processer och projekt samt alltid vid större förändringar i verksamheten. I samband med framtagandet av budget/affärsplan ska riskhanteringen för olika riskområden sammanställas i en samlad riskbild för nämndens/bolagsstyrelsens verksamhetsområde. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas.

17 § Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt. Nämnd/bolagsstyrelse ska fatta beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan senast i februari månad.

26 § Uppföljning av intern kontrollplanen ska ske i den omfattning som fastställs av respektive nämnd/bolagsstyrelse.

2 Sammanfattning av planen

När det finns rutiner eller system för att hantera risker så är det inte samtliga risker inom området som ska bedömas. Det är i stället rutinen eller systemet som ska fungera, exempelvis hanteras arbetsmiljörisker inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Risken att någon skadar sig är ingen internkontrollrisk. Däremot kan det systematiska arbetsmiljösystemet vara föremål för riskbedömning.

Ytterligare en avgränsning är att endast risker som nämnden eller förvaltningen bedöms ha egen rådighet över har inkluderats. Av denna anledning har de risker som nämndens dataskyddsombud lyft kring kommungemensamma interna tjänster och regleringen av personuppgiftsansvaret för dessa inte inkluderats i den samlade riskbilden. Förvaltningen följer dock det arbete som sker i dessa frågor kopplat till stadens nya styrmodell för gemensamma tjänster som införs den 1 januari 2023.

I detta ärende återfinns riskbild samt internkontrollplan.

Uppföljning av den av nämnden beslutade interna kontrollplanen sker i ett separat ärende till nämnden i juni och en summering sker även i årsrapporten.

3 Samlad riskbild med åtgärder

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:

3.1 Riskområde: De vi är till för

3.1.1 Risk: De insatser förvaltningen erbjuder leder inte till en förflyttning i riktning till arbete eller vidare studier.

Riskenivå

■ 9. Mellan

Acceptera

Riskbeskrivning

De insatser förvaltningen erbjuder leder inte till en förflyttning till arbete eller vidare studier. Här finns också en komplexitet i att förvaltningen framöver kommer att arbeta med grupper vilka har mer komplexa behov.

Arbetsförmedlingens pågående reformering beräknas ha pågått under 2022 och har en stor påverkan på former och förutsättningar för samverkan mellan myndigheten och staden. Omstruktureringen kan även komma att påverka de insatser som myndigheten erbjuder och vilka målgrupper som prioriteras för olika insatser i framtiden.

Arbetsförmedlingen har i uppdrag att ta fram en ny överenskommelse tillsammans med kommunen där samverkan för 2023 kommer att regleras. I överenskommelsen regleras även hur förvaltningen ska stödjas i sin samverkan med KROM-leverantörerna. Överenskommelsen är framskriven och beräknas antas i början av 2023.

Målgrupperna för kommande överenskommelse är långtidsarbetslösa som står långt från arbetsmarknaden. Majoriteten av dessa bedöms behöva förberedande insatser innan de kan gå in i ett jobbspår.

Konsekvensbeskrivning

Förvaltningen lyckas inte fullt ut genomföra en omställning av utbud och metoder för att passa arbetsmarknadens och/eller målgruppers behov.

Konsekvenser kan bli att individer hamnar i fortsatt försörjningsstöd.

Existerande kontrollaktiviteter

Förvaltningens insatser är en del i en kedja som även omfattar individen och dess agerande och förutsättningar.

Uppföljning av förvaltningens insatser sker idag via en kontinuerlig erfarenhets-

och läroprocess men också exempelvis genom enkäter, utvärderingar/studier och statistik mm. Detta i syfte att utvärdera om insatser leder till arbete eller vidare studier.

Vidare är målgrupp och dess utveckling identifierade som ett prioriterat område i förvaltningens arbete med omvärldsanalys och nulägesanalys.

Existerande kontroller samt den överenskommelse som arbetas fram ihop med Arbetsförmedlingen och som beskrivs ovan bedöms som tillräckliga för att hantera risken.

3.1.2 Risk: Risk för att leverantörer går i konkurs.

Riskenivå

 8. Mellan

Acceptera

Riskbeskrivning

Risk för att leverantörer går i konkurs.

Konsekvensbeskrivning

Om en leverantör går i konkurs riskerar deltagare att gå miste om avsedd insats och alternativ måste i så fall ordnas.

Existerande kontrollaktiviteter

I avtalen anges att leverantörerna ska ha sådan ekonomisk stabilitet och finansiell ställning att ramavtalet kan genomföras utan risk för störningar på grund av ekonomiska problem.

Av den anledningen inhämtar och bedömer förvaltningen regelbundet leverantörernas kreditvärdighet med hjälp av affärs- och kreditupplysningsföretaget Creditsafe. Leverantören ska, för att kravet ska anses vara uppfyllt, inneha en riskklass/rating motsvarande minst "kreditvärdig".

Den information som erhålls via Creditsafe omfattar även, bland annat, kontroll av om leverantören betalar skatter och sociala avgifter, om de byter ut någon styrelsemedlem, om det ansöks om betalningsföreläggande eller om det inleds någon form av tvisteförfarande.

I det fall förvaltningen har sett att exempelvis ratingen har ändrats frekvent har förvaltningen kallat leverantören till möte där leverantören har fått förklara vad som ligger till grund för det. Bevakningen inom Creditsafe ger således betydligt mer information än bara vilken kreditvärdighet en leverantör har.

Existerande kontroller som beskrivs ovan bedöms som tillräckliga för att hantera risken.

3.1.3 Risk: Förvaltningen brister i att följa och analysera externa frågor som påverkar Arbvux såsom ändrad lagstiftning, statliga utredningar, demografi, konjunktur mm.

Riskenivå

 9. Mellan

Acceptera

Riskbeskrivning

Förändringar kan påverka såväl förvaltningens prioriteringar, verksamhet och ekonomi. Ex. en ökad grad av rättighetslagstiftning påverkar det ekonomiska handlingsutrymmet. Även förändringar i regelverk, arbetsformer mm hos parter som förvaltningen har samverkan med såsom Arbetsförmedlingen påverkar förvaltningens uppdrag.

Vidare kan förslag i statliga utredningar som realiserar påverka förvaltningen.

Konsekvensbeskrivning

Förändringar kan påverka verksamhet och ekonomi, exempelvis en ökad grad av rättighetslagstiftning påverkar det ekonomiska handlingsutrymmet.

Existerande kontrollaktiviteter

Dessa frågor är identifierade som prioriterade områden i förvaltningens arbete med omvärldsanalys och nulägesanalys.

Vidare ingår en kontinuerlig bevakning i förvaltningen avseende statliga utredningar, remisser mm.

Existerande kontroller som beskrivs ovan bedöms som tillräckliga för att hantera risken.

3.1.4 Risk: Bristande ramavtalsuppföljning

Riskenivå

 12. Hög

Hantera

Riskbeskrivning

Upphandlingsreglerna samt gällande ramavtal kräver att samtliga leverantörer ska behandlas lika. Det innebär att även uppföljning måste ske på lika villkor för alla leverantörer.

Ramavtalsuppföljning är aktiviteter som syftar till att säkerställa att leverantören uppfyller de krav som ställs i upphandlingsdokument och att de levererar i enlighet

med det.

Konsekvensbeskrivning

Risker vid bristande ramavtalsuppföljning är:

- Fel leverantör till delas kontrakt/avtal/ramavtal.
- Leveranser sker inte enligt ramavtal.
- Kostnader kan öka om förvaltningen inte följer upp och säkerställer att avrop efterlevs av leverantörerna. Vidare kan bristande ramavtalsuppföljning leda till att leverantörer mer eller mindre aktivt väljer att "slarva" med kravuppfyllnad.
- Tredje part drabbas om villkor inte följs.
- Negativa konsekvenser för kommande upphandlingar.
- Riskerar skadestånd på grund av bristande avtalsefterlevnad.
- Upphandlingsskadeavgift på grund av otillåten direktupphandling.
- Skattemedel används på ett otillbörligt sätt.

Existerande kontrollaktiviteter

Under året har förvaltningen påbörjat utvecklingen av ett nytt arbetssätt för uppföljning av upphandlade ramavtal som ett led i den förvaltningsövergripande stödprocessen upphandling och inköp, eller mer specifikt delprocessen upphandling.

Syftet är att säkerställa att förvaltningen på ett effektivt sätt genomför upphandling i enlighet med lag och förordning, nämndens reglemente och övriga styrdokument inom Göteborgs stad.

Arbetet med det fortsätter under 2023. Detta i takt med pågående organisationsöversyn samt med det arbete som pågår inom ramen att utveckla processen för avtal, avrop och överenskommelser.

3.1.5 Risk: Risk att diskriminering, trakasserier och kränkande behandling inte anmäls av elever

Risknivå

 8. Mellan

Acceptera

Riskbeskrivning

Risk för att elever och studerande utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, vilket inte anmäls enligt de rutiner som finns framtagna.

Konsekvensbeskrivning

Om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling sker i verksamheten riskerar det att leda till bristande trygghet och studiero, försämrad arbetsmiljö, minskad närvaro och lägre kunskapsresultat. Även minskat genomflöde i utbildningen kan komma att bli en konsekvens.

Existerande kontrollaktiviteter

Förvaltningen har under hösten 2021 tagit fram en rutin för arbetet mot

diskriminering och kränkande behandling. I den ingår att det finns en stående punkt på nämndens dagordning om detta.

Existerande rutiner som beskrivs ovan bedöms som tillräckliga för att hantera risken.

3.1.6 Risk: Risk att ramavtal inte är klara i rätt tid.

Riskenivå

 12. Hög

Hantera

Riskbeskrivning

I det fall som nya ramavtal inte färdigställs och ingås före de gamla ramavtalen löper ut riskerar förvaltningen att stå utan ramavtal.

Ramavtalslöshet innebär vidare att de köp som görs utan upphandling kan komma att klassas som otillåten direktupphandling om köpet anses stå i strid med lagen om offentlig upphandling.

Konsekvensbeskrivning

Avvikelse från ramavtal och upphandlingslagstiftning kan leda till såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska konsekvenser. Inköp som sker utanför gällande ramavtal kan leda till skadeståndsskyldighet gentemot befintlig ramavtalsleverantör. I det fall som förvaltningen brister i upprätthållandet av gällande upphandlingslagstiftning riskerar förvaltningen att relevanta krav på varan eller tjänsten inte uppställs samt att konkurrensen på marknaden påverkas negativt.

Upphandlingsskadeavgift kan aktualiseras om utredning och avkunnad och lagakraftvunnen dom visar att förvaltningen har ingått avtal i strid med lagen om offentlig upphandling.

Existerande kontrollaktiviteter

Löpande granskning sker av fakturor, kortköp, inköp mot rekvisition mm för att kontrollera att inköp sker enligt gällande regelverk och lagstiftning. Kompetensutvecklingsinsatser för personal har genomförts och planeras framöver.

Under året har förvaltningen påbörjat en översyn och utveckling av den förvaltningsövergripande stödprocessen upphandling och inköp avseende anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Processens syfte är att säkerställa att förvaltningen på ett effektivt sätt genomför anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder i enlighet med lag och förordning, nämndens reglemente och övriga styrdokument inom Göteborgs stad.

Arbetet kommer att fortsätta under 2023. Detta i takt med pågående organisationsöversyn samt uppdraget gällande processen för avtal, avrop och överenskommelser.

3.2 Riskområde: Medarbetare

3.2.1 Risk: Risk för förtroendeskadligt beteende eller oegentligheter

Riskenivå

 4. Mellan

Hantera

Riskbeskrivning

Risk för jäv samt otillbörlig påverkan såsom att någon medarbetare tar emot mutor, gör inköp för eget bruk eller har förtroendeskadliga bisysslor. Dessa frågor är av särskild vikt i relationen med leverantörerna.

Det finns också en risk för att förvaltningen i olika sammanhang mottar felaktiga eller förfälskade handlingar såsom intyg, betyg mm.

Konsekvensbeskrivning

Detta kan utsätta förvaltningen för såväl ekonomiska konsekvenser som att förvaltningen kan komma att anses brista i förvaltningslagens krav på saklighet och opartiskhet. Detta kan även leda till minskat förtroende för förvaltningen.

Existerande kontrollaktiviteter

Information ges alltid i samband med nyanställning och i utvecklingssamtal.

Vidare sker olika slags kontroller löpande inom ramen för förvaltningens inköpsprocess och HR-process.

Existerande kontroller som beskrivs ovan bedöms som tillräckliga för att hantera risken. Men en särskild granskning av intyg/betyg avses göras under 2023.

3.2.2 Risk: Registrering i Personec

Riskenivå

 4. Mellan

Acceptera

Riskbeskrivning

Risk för felaktig utbetald lön inklusive felaktig registrering i Personec

Konsekvensbeskrivning

Detta kan utsätta förvaltningen för såväl ekonomiska konsekvenser som sämre anseende.

Existerande kontrollaktiviteter

Information ges i samband med nyanställning och i utvecklingssamtal. Till det kommer att särskild information ges till chefer med personalansvar exempelvis i samband med lönekörningar. Detta i syfte att säkerställa att korrekt data finns och att korrekt inrapportering skett.

Kontroller görs löpande inom ramen för förvaltningens HR-processer.

3.2.3 Risk: Risk för bristande kompetensförsörjning

Riskenivå

6. Mellan

Hantera

Riskbeskrivning

Förvaltningen riskerar att inte kunna bemanna organisationen med rätt kompetens utifrån uppdragen.

Konsekvensbeskrivning

Sämre kvalitet i verksamheten utifrån låg kontinuitet och bemanning. I förlängningen kan även konsekvensen bli en lägre måluppfyllelse utifrån förvaltningens samlade uppdrag.

Existerande kontrollaktiviteter

Förvaltningen är en liten förvaltning sett till antalet medarbetare men med ett brett uppdrag. För vissa av de större yrkesgrupperna har rekryteringsunderlaget varit gott, men förvaltningen har också många specialisttjänster och har under de senaste åren sett att flera av dessa varit svårrekryterade, både inom kärnverksamheter och stödfunktioner. Annonser har behövt annonseras flera gånger och antalet sökanden till dessa har generellt sett varit lågt. För att säkerställa kompetensförsörjningen behövs ett arbete i flera delar. Detta omfattar exempelvis mentorskap och förstärkt introduktion men också att arbeta med att stärka och utveckla redan anställda medarbetares kompetens och karriärmöjligheter.

Studie- och yrkesvägledare är en av förvaltningens största yrkesgrupper.

Rekryteringsbehovet har varit stort över tid och efterfrågan av kompetensen ökar i samband med våra arbetsmarknadsåtgärder. Bedömningen är att det kommer att vara fortsatt behov av rekryteringar då detta är ett bristyrke generellt i landet.

Ett arbete med att mer systematiskt arbeta med långsiktig kompetensförsörjning till förvaltningen har påbörjats och kommer att utvecklas framöver, bland annat genom olika sätt för marknadsföring.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under året.

3.2.4 Risk: Risk för hot och våld mm gentemot medarbetare och besökare

Riskenivå

 8. Mellan

Hantera

Riskbeskrivning

Risk för hot mot verksamheten (bombhot, hot om väpnat våld samt pågående dödligt våld) samt brand.

Konsekvensbeskrivning

I händelse av riskernas inträffande kan det få konsekvenser i form av dödsfall, fysiska och psykiska skador samt förluster av stora ekonomiska värden.

Hot- och våldssituationer kan leda till en känsla av otrygghet och bristande psykosocial arbetsmiljö. Risk för fysiska och psykiska skador, ohälsa samt ökad kort- och långtidsfrånvaro.

Existerande kontrollaktiviteter

Inom förvaltningen bedrivs personsäkerhetsarbetet inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Respektive chef ansvarar för undersökningar, riskbedömningar, åtgärder och uppföljning av risker i arbetsmiljön.

För att stötta i denna fråga håller en förvaltningsintern rutin för hot och våld samt otillåten påverkan på att tas fram.

Till detta kommer förvaltningens systematiska brandskyddsarbete som en del i att minimera risker.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under året.

3.3 Riskområde: Ledning/styrning/ekonomi

3.3.1 Risk: Driftsstopp eller störningar i vitala verksamhetssystem

Riskenivå

 4. Mellan

Acceptera

Riskbeskrivning

Driftsstopp eller störningar i vitala verksamhetssystem. Vissa system är också till del personberoende.

Verksamhetssystem utvecklas inte i takt med organisationens verksamhet.

Konsekvensbeskrivning

Myndighetsuppgiften kan inte genomföras ex i form av antagning, betygssättning mm.

Existerande kontrollaktiviteter

Risken accepteras då åtgärder i verksamhetssystem genomförts, bl.a. efter stadsrevisionens granskning av verksamhetssystemet Alvis 2015.

Likaså har förvaltningen implementerat en systemförvaltningsmodell som ska säkerställa drift och utveckling av befintliga system i förvaltningen.

Under 2021 påbörjades förberedelser för upphandling av verksamhetssystem (nuvarande Alvis) då innevarande avtal går ut i slutet av oktober 2023.

3.3.2 Risk: Bristande informationssäkerhetsarbete och informationsklassning

Risknivå

8. Mellan

Acceptera

Riskbeskrivning

Risk för brister i informationssäkerhet och personuppgiftshantering i webbtjänster och appar.

All information som hanteras inom Göteborgs Stad ska klassas enligt en given klassningsmodell. Klassningen avgör sedan hur och på vilket sätt informationen får och ska hanteras samt vilka organisatoriska och tekniska säkerhetsåtgärder som behövs. Ett arbete avseende detta har skett under 2022.

.

Konsekvensbeskrivning

Att förvaltningen inte följer stadens riktlinjer för informationssäkerhet och/eller krav enligt dataskyddsförordningen. Om personuppgifter hanteras olämpligt eller röjs kan det ge konsekvenser för den enskilda, och skada förtroendet för verksamheten. Risk för eventuella sanktionsförelägganden från integritetsskyddsmyndigheten.

Bristande informationssäkerhet kan innebära att information läcker ut, förvanskas eller förstörs och att informationen inte är tillgänglig när den behövs.

Existerande kontrollaktiviteter

Förvaltningen arbetar med att säkerställa att alla system blir säkerhetsklassade och utbildning har genomförts/genomförs för berörda.

3.3.3 Risk: Brister i informations- och dokumenthantering

Risknivå

 8. Mellan

Hantera

Riskbeskrivning

Risk att allmänna handlingar inte hanteras och förvaras i enlighet med lagstiftningens krav och förvaltningens dokumenthanteringsplan.

Konsekvensbeskrivning

Kan leda till att invånares grundlagsskyddade rätt att ta del av allmänna handlingar försvåras, vilket minskar förvaltningens transparens och kan leda till risk för förtroendeskada.

Ur det interna perspektivet kan bristande ordning och reda på information och handlingar leda till mindre effektiva arbetsformer där förvaltningen förlorar information eller har svårare att finna denna vid behov.

Existerande kontrollaktiviteter

Utbildningsinsats om förvaltningens nya dokumenthanteringsplan pågår och ska vara slutförd i februari 2023.

Att skapa en fungerande arkivorganisation med kontaktpersoner (arkivredogörare) i verksamheterna är ytterligare en del i att implementera och göra dokumenthanteringsplanen känd i hela förvaltningen. Information till nyanställda ges därutöver som en del av obligatorisk introduktion för nya medarbetare.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under året.

3.3.4 Risk: Risk för brister i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete

Risknivå

 6. Mellan

Acceptera

Riskbeskrivning

Risk att förvaltningens systematiska kvalitetsarbete inte på ett effektivt sätt kopplar samman det nationella uppdraget med det kommunala uppdraget och fångar upp verksamhetens behov och utmaningar.

Konsekvensbeskrivning

Konsekvenser kan bli att planering för utveckling saknar koppling till de utvecklingsbehov som föreligger i verksamheten. Det kan hämma verksamhetens kvalitetsutveckling och medföra att elever inte får utbildning av god kvalitet som de har rätt till. Risken kan också medföra en bristande styrmiljö för nämnden

Existerande kontrollaktiviteter

Nämndens systematik för planering och uppföljning inklusive kvalitetsrapport.

Existerande kontroller som beskrivs ovan bedöms som tillräckliga för att hantera risken.

3.4 Riskområde: Processer

3.4.1 Risk: Risker vid anskaffning av vuxenutbildning

Riskenivå

 9. Mellan

Acceptera

Riskbeskrivning

Anskaffning av vuxenutbildning kan ske genom att en kommun erbjuder i egen regi, upphandlar den enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) eller inför ett auktorisationssystem. Vuxenutbildning kan inte anskaffas via lagen om valfrihetssystem (LOV).

Ett auktorisationssystem påminner till del om ett valfrihetssystem inom LOV. Genom olika rättsfall i EU-domstolen har möjligheten öppnats för kommuner att införa ett auktorisationssystem inom vuxenutbildning utan att använda sig av LOU eller LOV. Vuxenutbildning i egen regi kan förutom att vara den allenarådande anskaffningsformen för vuxenutbildning även finnas i system med LOU och ingå i ett auktorisationssystem. Att anskaffa vuxenutbildning genom LOU är en vanlig anskaffningsmetod i Sverige.

Kravställning sker i upphandlingsdokumenten och lägger förutsättningarna för hela upphandlingsprocessen.

Stor precision och noggrannhet krävs för att säkerställa att blivande ramavtal möjliggör det som förvaltningen har behov av samt för att säkerställa efterlevnad av LOU. Möjligheten att ansöka om överprövning är leverantörens rätt i det fall som denne anser att förvaltningen i sin upphandling har brustit i något hänseende. Till följd av risken för överprövning är förvaltningen skyldig att väga in tidsåtgång

för överprövning i sin tidsplan för varje upphandling.

Konsekvensbeskrivning

Risk för överprövning.

Existerande kontrollaktiviteter

För att belysa för- och nackdelar med olika modeller för anskaffning av vuxenutbildning: egenregi, auktorisation och med LOU tog förvaltningen under 2020 fram ett kunskapsunderlag som belyste detta inklusive de risker som finns med alternativen.

Anskaffning och dess konsekvenser har även belysts ur ett delregionalt vuxenutbildningsperspektiv med anledning av den samverkan som sker inom kommunalförbundet Göteborgsregionen.

Eventuella justeringar i ett upphandlingsförfarande av vuxenutbildning för att säkerställa dess hållbarhet vid eventuella processer har också belysts i kunskapsunderlaget.

Vidare angavs i förvaltningens verksamhetsplan 2021 att en processkartläggning av upphandlingsprocessen ska genomföras för att tydliggöra moment, aktiviteter och deltagande. Detta så att roller, mandat, aktiviteter och risker synliggörs. Denna processkartläggning har skett, vilket har resulterat i en förvaltningsövergripande anvisning för upphandling inom förvaltningen, vilken har beslutats av förvaltningsledningen 28 juni 2021.

Löpande information ges till nämnden i dessa frågor.

Existerande kontroller som beskrivs ovan bedöms som tillräckliga för att hantera risken.

3.5 Riskområde: Grunduppdrag (Arbvux)

3.5.1 Risk: Återkommande pandemi

Riskenivå

6. Mellan

Acceptera

Riskbeskrivning

Risk för återkommande pandemi, vilken påverkar såväl deltagare som organisation.

Konsekvensbeskrivning

En eventuellt fortsatt pandemi påverkar såväl förvaltningens målgrupper som förvaltningen i sig samt de leverantörer som anlitas.

Såväl måluppfyllelse och progression som deltagares behov kan påverkas. Exempel

på det sistnämnda är att inflödet av deltagare påverkas bland annat genom att socialtjänstens möte med deltagare minskade under rådande pandemi.

Pandemin påverkar också förvaltningens tillgänglighet och kontaktvägar gentemot Göteborgaren. Vilket handlar om ex öppettider, alternativa kanaler (ex digitala möten) mm), genomförande av APL (arbetsplatsförlagt lärande) mm.

En eventuellt fortsatt pandemi påverkar också förvaltningens bemanning där vissa verksamheter är personberoende och stor frånvaro kan påverka verksamheten.

Samtidigt har rutiner och arbetssätt för att verka i en pandemi arbetats fram. Dessa kan anses som ändamålsenliga och tillräckliga.

Existerande kontrollaktiviteter

Förvaltningen följer de råd och rekommendationer som ges såväl nationellt, regionalt som lokalt.

4 Samlad riskbild - Intern kontrollplan

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:

4.1 Riskområde: De vi är till för

4.1.1 Risk: Bristande ramavtalsuppföljning

Riskenivå

■ 12. Hög

Riskbeskrivning

Upphandlingsreglerna samt gällande ramavtal kräver att samtliga leverantörer ska behandlas lika. Det innebär att även uppföljning måste ske på lika villkor för alla leverantörer.

Ramavtalsuppföljning är aktiviteter som syftar till att säkerställa att leverantören uppfyller de krav som ställs i upphandlingsdokument och att de levererar i enlighet med det.

Konsekvensbeskrivning

Risker vid bristande ramavtalsuppföljning är:

- Fel leverantör till delat kontrakt/avtal/ramavtal.
- Leveranser sker inte enligt ramavtal.
- Kostnader kan öka om förvaltningen inte följer upp och säkerställer att avrop efterlevs av leverantörerna. Vidare kan bristande ramavtalsuppföljning leda till att leverantörer mer eller mindre aktivt väljer att "slarva" med kravuppfyllnad.
- Tredje part drabbas om villkor inte följs.
- Negativa konsekvenser för kommande upphandlingar.
- Riskerar skadestånd på grund av bristande avtalsefterlevnad.
- Upphandlingsskadeavgift på grund av otillåten direktupphandling.
- Skattemedel används på ett otillbörligt sätt.

Existerande kontrollaktiviteter

Under året har förvaltningen påbörjat utvecklingen av ett nytt arbetssätt för uppföljning av upphandlade ramavtal som ett led i den förvaltningsövergripande stödprocessen upphandling och inköp, eller mer specifikt delprocessen upphandling.

Syftet är att säkerställa att förvaltningen på ett effektivt sätt genomför upphandling i enlighet med lag och förordning, nämndens reglemente och övriga styrdokument inom Göteborgs stad.

Arbetet med det fortsätter under 2023. Detta i takt med pågående organisationsöversyn samt med det arbete som pågår inom ramen att utveckla processen för avtal, avrop och överenskommelser.

Kontrollaktivitet - aktuell status	Beskrivning
 Pågående	En granskning av status avses göras under sensvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten.

4.1.2 Risk: Risk att ramavtal inte är klara i rätt tid.

Risknivå

 12. Hög

Riskbeskrivning

I det fall som nya ramavtal inte färdigställs och ingås före de gamla ramavtalen löper ut riskerar förvaltningen att stå utan ramavtal.

Ramavtalslöshet innebär vidare att de köp som görs utan upphandling kan komma att klassas som otillåten direktupphandling om köpet anses stå i strid med lagen om offentlig upphandling.

Konsekvensbeskrivning

Avvikelse från ramavtal och upphandlingslagstiftning kan leda till såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska konsekvenser. Inköp som sker utanför gällande ramavtal kan leda till skadeståndsskyldighet gentemot befintlig ramavtalsleverantör. I det fall som förvaltningen brister i upprätthållandet av gällande upphandlingslagstiftning riskerar förvaltningen att relevanta krav på varan eller tjänsten inte uppställs samt att konkurrensen på marknaden påverkas negativt.

Upphandlingsskadeavgift kan aktualiseras om utredning och avkunnad och lagakraftvunnen dom visar att förvaltningen har ingått avtal i strid med lagen om offentlig upphandling.

Existerande kontrollaktiviteter

Löpande granskning sker av fakturor, kortköp, inköp mot rekvisition mm för att kontrollera att inköp sker enligt gällande regelverk och lagstiftning. Kompetensutvecklingsinsatser för personal har genomförts och planeras framöver.

Under året har förvaltningen påbörjat en översyn och utveckling av den förvaltningsövergripande stödprocessen upphandling och inköp avseende anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Processens syfte är att säkerställa att förvaltningen på ett effektivt sätt genomför anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder i enlighet med lag och förordning, nämndens reglemente och övriga styrdokument inom Göteborgs stad.

Arbetet kommer att fortsätta under 2023. Detta i takt med pågående organisationsöversyn samt uppdraget gällande processen för avtal, avrop och överenskommelser.

Kontrollaktivitet - aktuell status	Beskrivning
 Pågående	En granskning av status avses göras under sensvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten.

4.2 Riskområde: Medarbetare

4.2.1 Risk: Risk för bristande kompetensförsörjning

Riskenivå

 6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningen riskerar att inte kunna bemanna organisationen med rätt kompetens utifrån uppdragen.

Konsekvensbeskrivning

Sämre kvalitet i verksamheten utifrån låg kontinuitet och bemanning. I förlängningen kan även konsekvensen bli en lägre måluppfyllelse utifrån förvaltningens samlade uppdrag.

Existerande kontrollaktiviteter

Förvaltningen är en liten förvaltning sett till antalet medarbetare men med ett brett uppdrag. För vissa av de större yrkesgrupperna har rekryteringsunderlaget varit gott, men förvaltningen har också många specialisttjänster och har under de senaste åren sett att flera av dessa varit svårrekryterade, både inom kärnverksamheter och stödfunktioner. Annonser har behövt annonseras flera gånger och antalet sökanden till dessa har generellt sett varit lågt. För att säkerställa kompetensförsörjningen behövs ett arbete i flera delar. Detta omfattar exempelvis mentorskap och förstärkt introduktion men också att arbeta med att stärka och utveckla redan anställda medarbetares kompetens och karriärmöjligheter.

Studie- och yrkesvägledare är en av förvaltningens största yrkesgrupper. Rekryteringsbehovet har varit stort över tid och efterfrågan av kompetensen ökar i samband med våra arbetsmarknadsåtgärder. Bedömningen är att det kommer att vara fortsatt behov av rekryteringar då detta är ett bristyrke generellt i landet.

Ett arbete med att mer systematiskt arbeta med långsiktig kompetensförsörjning till förvaltningen har påbörjats och kommer att utvecklas framöver, bland annat genom olika sätt för marknadsföring.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under året.

Kontrollaktivitet - aktuell status	Beskrivning
 Pågående	En granskning av status avses göras under senvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten.

4.2.2 Risk: Risk för hot och våld mm gentemot medarbetare och besökare

Riskenivå

 8. Mellan

Riskbeskrivning

Risk för hot mot verksamheten (bombhot, hot om väpnat våld samt pågående dödligt våld) samt brand.

Konsekvensbeskrivning

I händelse av riskernas inträffande kan det få konsekvenser i form av dödsfall, fysiska och psykiska skador samt förluster av stora ekonomiska värden.

Hot- och våldssituationer kan leda till en känsla av otrygghet och bristande psykosocial arbetsmiljö. Risk för fysiska och psykiska skador, ohälsa samt ökad kort- och långtidsfrånvaro.

Existerande kontrollaktiviteter

Inom förvaltningen bedrivs personsäkerhetsarbetet inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Respektive chef ansvarar för undersökningar, riskbedömningar, åtgärder och uppföljning av risker i arbetsmiljön.

För att stötta i denna fråga håller en förvaltningsintern rutin för hot och våld samt otillåten påverkan på att tas fram.

Till detta kommer förvaltningens systematiska brandskyddsarbete som en del i att minimera risker.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under året.

Kontrollaktivitet - aktuell status	Beskrivning
 Pågående	En granskning av status avses göras under senvåren och i vinter.

Kontrollaktivitet - aktuell status	Beskrivning
	Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten.

4.3 Riskområde: Ledning/styrning/ekonomi

4.3.1 Risk: Brister i informations- och dokumenthantering

Risknivå

 8. Mellan

Riskbeskrivning

Risk att allmänna handlingar inte hanteras och förvaras i enlighet med lagstiftningens krav och förvaltningens dokumenthanteringsplan.

Konsekvensbeskrivning

Kan leda till att invånares grundlagsskyddade rätt att ta del av allmänna handlingar försvåras, vilket minskar förvaltningens transparens och kan leda till risk för förtroendeskada.

Ur det interna perspektivet kan bristande ordning och reda på information och handlingar leda till mindre effektiva arbetsformer där förvaltningen förlorar information eller har svårare att finna denna vid behov.

Existerande kontrollaktiviteter

Utbildningsinsats om förvaltningens nya dokumenthanteringsplan pågår och ska vara slutförd i februari 2023.

Att skapa en fungerande arkivorganisation med kontaktpersoner (arkivredogörare) i verksamheterna är ytterligare en del i att implementera och göra dokumenthanteringsplanen känd i hela förvaltningen. Information till nyanställda ges därutöver som en del av obligatorisk introduktion för nya medarbetare.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under året.

Kontrollaktivitet - aktuell status	Beskrivning
 Pågående	En granskning av status avses göras under sensvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten.

4.4 Riskområde: Grunduppdrag (Arbvux)

4.4.1 Risk: Bristande samsyn i förvaltningens uppdrag.

Riskenivå

 9. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningen har påbörjat en organisationsöversyn i vilken uppdraget är en del som är i fokus.

Konsekvensbeskrivning

Risk finns att organisationsöversynen påverkar det dagliga arbetet.

Existerande kontrollaktiviteter

SKA DENNA MED?

Kontrollaktivitet - aktuell status	Beskrivning
 Pågående	En granskning av status avses göras under sensvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten.